

Collegevergadering:	16 april 2024
Portefeuillehouder:	Robert te Beest (sociale zaken)
Relatie met andere portefeuillehouder(s):	Arie Epskamp (bedrijfsvoering)
Status:	openbaar

Onderwerp: Brief vooraankondiging aanwijzing en afdoening Suwinet Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid 5 februari 2024

Voorgesteld besluit

1. Het verbetertraject Suwinet-inkijk en DKD-inlezen 2023 vast te stellen;
2. De collegeverklaring heraudit Suwinet-inkijk en DKD-inlezen 2023 vast te stellen.

Samenvatting

Gemeente Alkmaar heeft op 5 februari 2024 een brief ontvangen van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Min. van SZW) met het voornemen tot een aanwijzing met betrekking tot het gebruik van Suwinet – Inkijk en DKD inlezen. Zaffier heeft – als uitvoeringsorganisatie en rechtsopvolger van HalteWerk - met voortvarendheid de gevraagde verbeteringen opgepakt en heeft een hersteltraject en vervolgens een nieuw audit uitgevoerd op een aantal onvolkomenheden in de uitvoeringsorganisatie van Suwinet – Inkijk en DKD inlezen in 2023. Het Ministerie van SZW heeft op 2 april 2024 ambtelijk aangegeven akkoord te zijn met de verantwoording. Aan het college van B&W wordt gevraagd de verantwoording van het verbetertraject en audit Suwinet-inkijk en DKD- inlezen 2023 vast te stellen en ter afdoening van het verbetertraject bijgaande collegeverklaring af te geven aan de Minister van SZW.

Dit voorstel staat in relatie tot n.v.t.

Argumenten

1. *Gemeente Alkmaar is verantwoordelijk voor de Suwinet – Inkijk applicatie en DKD inlezen applicatie van Zaffier en voorheen HalteWerk.*

Om een goede dienstverlening te bewerkstelligen, hebben we veilige en betrouwbare informatievoorziening nodig. Informatie moet beschikbaar, juist, volledig en actueel zijn en bovendien alleen toegankelijk voor de juiste mensen. Om dit te bewerkstelligen is berichten verkeer nodig. Binnen de sociale zekerheid is dat Suwinet. De Gemeenschappelijke elektronische Voorziening Suwi (GeVS, ook wel Suwinet genoemd) is een elektronische infrastructuur die is ontwikkeld om ervoor te zorgen dat de Suwi-ketenpartijen (UWV, SVB en gemeenten) gegevens met elkaar kunnen uitwisselen voor de uitoefening van hun wettelijke taak. Dit berichtenverkeer moet veilig plaatsvinden.

Het Ministerie van SZW houdt daar toezicht op en stuurt op 5 februari 2024 daarover een brief (bijlage 1). In de brief staat dat de gemeente Alkmaar bij herhaling niet voldoet aan de Suwinormen "logging van gegevens" en "juiste encryptie van gegevens" en de volgende stap in het Interventieprotocol Suwinet -ENSIA in werking treedt (Interventie protocol is bijgevoegd als bijlage 2). Dit protocol beschrijft de wijze waarop door de minister van SZW gehandeld zal worden bij het meerdere jaren niet voldoen aan de verantwoordingsplicht of het niet naleven van het normenkader t.a.v. Suwinet door gemeenten.

Gemeenten – en voor deze het college van B&W – zijn wettelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van Suwinet. Op basis van de artikelen 5.22 en 6.4 van de regeling SUWI kan alleen het college van B&W rapporteren over de beveiliging van de gegevensuitwisselingen die plaatsvindt in het kader van de gezamenlijke elektronische voorzieningen SUWI aan de gemeenteraad en het Ministerie van SZW. Ook als de uitvoering is neergelegd bij een (zelfstandige) uitvoeringsorganisatie of gemeenschappelijke regeling. De regeling SUWI bepaalt dat indien voor de uitvoering van onder andere de participatiewet de gemeente ervoor kiest gebruik te maken van samenwerkingsverbanden met andere gemeenten (zoals Zaffier en daarvoor HalteWerk) en daarbij gebruik wordt gemaakt van de Suwinet toegang van de deelnemende gemeenten hierbij wel sprake is van verregaande verantwoordelijkheidsoverdracht aan het samenwerkingsverband maar de colleges van B&W individueel verantwoordelijk zijn voor de verantwoording over de Suwi-normen en deze verantwoordelijkheid niet kan worden overgedragen.

2. *Het ministerie vraagt opvolging van het gevraagde herstel op basis van het Interventieprotocol Suwinet voor alle normen. Kan dat?*

De brief van het Ministerie is laat gestuurd. Bijna een jaar na de verantwoording ENSIA 2022. De aanleiding betreft onvolkomenheden in de uitvoering bij HalteWerk in 2022. HalteWerk bestaat niet meer. Haltewerk kan de onvolkomenheden eind 2022 voor het college van B&W niet meer herstellen.

Gekeken is naar de uitkomsten ENSIA 2023 van Zaffier. Ook 16 april 2024 in het college. Zaffier heeft lopende 2022 (en ook nog na de start op 1 januari 2023) een nieuwe uitvoeringsorganisatie opgezet en Suwinet opnieuw in gebruik genomen. In deze ENSIA evaluatie 2023 zien we ambtelijk dat Zaffier op 6 uitvoeringspunten van Suwinet, waaronder de Suwinormen "logging van gegevens" en "juiste encryptie van gegevens", onvolkomenheden in de uitvoering . Lezende het Interventieprotocol SUWI-ENSIA, lijnt de gemeente Alkmaar dan op naar een nieuwe bestuurlijk brief van de Minister van SZW met een definitieve aanwijzing ergens dit jaar. Op directieniveau is contact gezocht met Zaffier.

We hebben Zaffier uitleg gegeven over de werking van het Interventieprotocol Suwinet – ENSIA en Zaffier gewezen op het feit dat Zaffier (en daarmee het college van B&W van Alkmaar) risico loopt. Samen met de directie van Zaffier is in januari 2024 door Zaffier, en wetende dat in de brief gevraagd wordt alle onvolkomenheden op te lossen, een verbetertraject opgestart op alle te verbeteren punten in de uitvoering ultimo 2023. Dit is in de periode Januari - maart 2024 energiek, voortvarend en resultaatgericht door Zaffier opgepakt en uitgevoerd. In bijgaande verantwoording wordt verslag gedaan van dit verbetertraject (bijlage 3). De auditor van Zaffier heeft de verbetering inhoudelijk gecontroleerd en deze uitkomsten zijn vervolgens in een auditverslag met Zaffier en de gemeente gedeeld (bijlage 4). Op basis van het verslag van het uitgevoerde verbeterplan en de uitkomsten van de auditor, is te concluderen dat het

verbetertraject succesvol is afgerond. Wij adviseren het college op basis van het verslag van het uitgevoerde verbetertraject en de uitkomst heraudit het verbetertraject bestuurlijk vast te stellen en de bijgaande collegeverklaring (bijlage 5) als afdoening af te geven aan de Minister van SZW.

3. *In reactie op de brief van 5 februari 2024 heeft de gemeente 12 weken de tijd om de onvolkomenheden te herstellen en het is aan het college hierover een collegeverklaring af te geven.* Voor het oplossen van de onvolkomenheden in de brief van 5 februari 2022 krijgt de gemeente 12 weken de tijd. Dat betekent dat begin mei 2024 het verbetertraject moet zijn afgerond. Als normherstel heeft plaatsgevonden, bevestigt het college van burgemeester en wethouders dit middels een door het college ondertekende verklaring aan de Minister van SZW.. Een audit hierop van de gemeente is niet vereist. Indien nodig kan aan de gemeente een door een auditor gecertificeerd plan van aanpak gevraagd worden. Dat laatste is niet door het ministerie van SZW gevraagd.

Wij hebben Zaffier toch gevraagd een externe audit uit te voeren op het verbetertraject 2023. Enerzijds om een basis te creëren om u ambtelijk als college positief te adviseren op de gevraagde collegeverklaring op het herstel van de onvolkomenheden af te geven maar anderzijds ook om expliciet te zijn richting de Minister van SZW dat per heden gemeente Alkmaar aan alle normen voldoet en om de Minister te vragen de interventies met het insturen van deze verantwoording (ook echt) te beëindigen.

4. *Informeel toets betreffende de uitkomsten van het verbetertraject en heraudit bij het Ministerie van SZW 2023.*

Gezien de inhoud van brief van 5 februari 2024 (over de bevindingen 2022 en voorgaande jaren) hebben wij ambtelijk deze concept verantwoording inclusief de documenten op 28 maart 2024 in concept ter toetsing teruggelegd bij de uitvoeringsorganisatie BKWI van het Ministerie van SZW en op 2 april 2024 een gesprek gevoerd met het uitvoeringsorganisatie voor het Ministerie van SZW. Wij hebben ambtelijk te horen gekregen om -nadat de collegeverklaring is gestuurd – de gemeente mag verwachten dat het Ministerie van SZW een brief stuurt dat het interventietraject wordt beëindigd.

5. *Herhaling voorkomen in 2024.*

De directie van Zaffier geeft in de aanbestedingsbrief van het uitgevoerde verbetertraject aan met grote zorg de informatieveiligheid rondom Suwinet te willen bewaken en te verwachten dat in 2024 wederom afwijkende bevindingen op de normen worden gerapporteerd. Wij zullen ambtelijk de uitvoeringsorganisatie hierop monitoren.

Kanttekeningen en alternatieven

De brief van 5 februari 2024 geeft aan dat geen bezwaar of beroep op deze beslissing kan plaatsvinden.

Vervolg en communicatie

Aan de directeur van Zaffier is gevraagd deze brief van het Ministerie van SZW en de mogelijkheid tot interventies over functioneren van de Suwinet-omgeving in het bestuur van Zaffier te bespreken en ook als KPI op te nemen in de bestuurlijke informatievoorziening. Het is wenselijk dat alle deelnemende gemeente zich realiseren dat er verantwoording moet worden afgelegd over de Suwinet

aansluitingen bij Zaffier en dat hiervoor een Interventieprotocol is opgesteld.

In de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag aan de gemeenteraad is opgenomen dat Zaffier niet volledig voldoet aan de eisen voor informatieveiligheid inzake Suwinet ultimo 2023 en Zaffier hierop een verbetertraject heeft doorlopen in 2024. Zie hiervoor de verantwoordingsrapportage ENSIA 2023 in uw vergadering van 16 april 2024.

Bijlagen

Bijlage 1: Brief voorgenomen aanwijzing Min. SZW 5 februari 2024 gemeente Alkmaar;

Bijlage 2: Interventieprotocol Suwinet ENSIA 2018 van het ministerie van SZW

Bijlage 3: Oplegger en verantwoording Zaffier verbetertraject heraudit Suwinet-inkijk en DKD-inlezen 2023 Zaffier;

Bijlage 4: Auditverantwoording Suwinet-inkijk 2023 Zaffier en de Auditverantwoording DKD-inlezen 2023 Zaffier

Bijlage 5: Collegeverklaring gemeente Alkmaar aan het Min van SZW.